

**วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2566
Vol.7 No.4 October - December 2023
ISSN 2586-9493
ISSN 2697-4967 (Online)

การำนา ชีรีย 4 : นวด (ตี) ข้าว

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2566

Vol.7, No.4 October-December 2023

ISSN: 2586-9493 (ISSN: 2697-4967 Online)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านองค์ความรู้ ความคิด แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน เทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ

กำหนดการของวารสาร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์มีอยู่ 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ โดยมีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็นรายไตรมาสปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

ขอบข่ายของวารสาร

1. เป็นบทความมีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ,

การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และจะต้องเขียนบทความตามแบบฟอร์มของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่กำหนดให้เท่านั้น เช่น มีชื่อและที่อยู่ผู้พิมพ์ฉบับ, มีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ, มีเอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น

2. เป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือ วารสาร หรือที่อื่นใดมาก่อน

3. เป็นบทความที่จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ไม่น้อยกว่า 2 คน ตามที่กองบรรณาธิการคัดสรรตรงตามสาขาวิชา หรือมีความเชี่ยวชาญ หรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าของผลงานหรือผู้พิมพ์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบ **Double blinded** คือ มีการปกปิดชื่อเจ้าของบทความแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าของบทความไม่ทราบชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. หากบทความใดผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เจ้าของผลงานหรือผู้พิมพ์จะต้องแก้ไขต้นฉบับให้แล้วเสร็จ หลังจากได้รับทราบผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) แล้วส่งบทความแก้ไขที่สมบูรณ์เข้าระบบออนไลน์เว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions> หากผู้พิมพ์แก้ไขล่าช้า (วารสารฯ จะแจ้งเตือนอย่างน้อย 2 ครั้ง) แล้วไม่มีความเคลื่อนไหวหรือไม่ส่งบทความแก้ไขเข้าระบบ ทางวารสารฯ จะถือว่าท่านผู้พิมพ์สละสิทธิ์การตีพิมพ์ และทางวารสารฯ จะนำบทความออกจากระบบ

5. ผู้ส่งผลงานหรือผู้พิมพ์จะต้องส่งผ่านระบบออนไลน์เว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions>

6. และเมื่อผู้พิมพ์ส่งบทความแก้ไขสมบูรณ์เข้าระบบฯ แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะทำการกลั่นกรองตรวจสอบบทความของผู้พิมพ์เพื่อความครบถ้วนอีกครั้ง ถ้าครบถ้วนสมบูรณ์แล้วทางวารสารฯ ก็จะตอบรับการตีพิมพ์บทความ แต่ถ้าไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทางวารสารฯ จะตอบกลับ/ตีกลับบทความในระบบฯ ให้ผู้พิมพ์แก้ไขปรับปรุงจนบทความมีความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความ (ผู้พิมพ์)

1. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ จะต้องศึกษากระบวนการระเบียบ ขั้นตอน ข้อกำหนดของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามที่วารสารได้กำหนดไว้ โดยกระบวนการจะเป็นแบบการจัดการแบบออนไลน์ในเว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions>

2. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องทำตามฟอร์มรูปแบบ (Format) ของวารสารที่กำหนดให้ไว้เท่านั้น

3. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องมีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์

ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องจัดอยู่ใน 3 ประเภทนี้ ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์

5. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมส่งบทความ จำนวน 3,500 บาท หลังจากบทความของผู้พิมพ์ผ่านการตรวจสอบค่าความซ้ำซ้อนโดยระบบไทโจ (copycatch) ซึ่งจะต้องไม่เกิน 10% แล้วเท่านั้น

6. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดและคำแนะนำของวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ ถ้าบทความใดยังไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) และแก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ วารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่ออกหนังสือตอบรับในทุกกรณี

จริยธรรมในการตีพิมพ์ (Publication Ethics)

1. บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ (Duties of Editors)

1.1 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบบทความทุกฉบับที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่ามีการส่งบทความเป็นไปตามกระบวนการตามขั้นตอนที่วารสารได้กำหนดไว้

1.2 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองบทความทุกฉบับให้เรียบร้อยเหมาะสมตามรูปแบบองค์ประกอบหรือเป็นไปตามระเบียบสาขาวิชาของวารสารที่กำหนดไว้

1.3 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองทุกบทความที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่าต้องไม่เคยหรือได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อน

1.4 หากบรรณาธิการตรวจและกลั่นกรองพบว่าบทความนั้น ๆ เคยหรือได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อนแล้ว บรรณาธิการจะติดต่อผู้พิมพ์เพื่อขอคำชี้แจงว่าใช่หรือไม่อย่างไร ถ้าพบว่าใช่บรรณาธิการจะขอยุติกระบวนการแล้วแจ้งผลการปฏิเสธนำส่งกลับไปยังผู้พิมพ์ทันที

1.5 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความนั้น ๆ ให้ตรงตามคุณสมบัติหรือตามความเชี่ยวชาญของศาสตร์สาขาวิชานั้น

1.6 บรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ ผู้ประเมินบทความ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในบทความนั้น ๆ

1.7 บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้พิมพ์และผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผู้พิมพ์กับผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ

1.8 เมื่อได้รับผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ แล้ว บรรณาธิการจะทำการตรวจสอบผลและส่งกลับไปยังผู้พิมพ์เพื่อทำการแก้ไข (หากได้แก้ไข) แล้วส่งกลับมาตามระบบเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่อไป

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Duties of Reviewers)

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องพิจารณาบทความที่ปราศจากอคติส่วนตัว โดยจะต้องมีทัศนคติ แนวความคิด มุมมองที่เป็นกลางหรือต้องพิจารณาตามหลักทางวิชาการที่เป็นเหตุและผล

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและมีความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชี่ยวชาญในการพิจารณาบทความ เรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องคำนึงถึงความสำคัญเกี่ยวกับเวลาหรือกรอบระยะเวลาในการประเมินบทความโดยใช้ เวลาอย่างเหมาะสมไม่ควรใช้เวลานานจนเกินไป

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของ วารสารที่กำหนดไว้

2.5 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาบทความให้บุคคลอื่น ได้รับรู้

2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยจะต้องไม่คัดลอกผลงานหรือนำเอาผลงานไป ดัดแปลงเป็นผลงานของตนเอง

2.7 หากผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถพิจารณาหรือประเมินบทความนั้น ๆ ได้ ให้รีบติดต่อบรรณาธิการเพื่อขอ ส่งบทความกลับคืน โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นนั้น ๆ

3. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

3.1 ผู้นิพนธ์ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ และอื่น ๆ ของ วารสารให้เข้าใจอย่างถูกต้องและท่องแท้

3.2 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความตนเองให้ดีก่อน ว่าได้เขียนบทความเป็นไปตาม รูปแบบและองค์ประกอบที่วารสารกำหนดไว้หรือไม่

3.3 ผู้นิพนธ์ต้องส่งบทความผ่านหรือเข้าระบบแบบออนไลน์เท่านั้น

3.4 ผู้นิพนธ์ต้องมีจริยธรรม ในตนเอง โดยจะต้องไม่แอบอ้างนำเอาบทความหรือผลงานของบุคคลอื่นที่ ไม่ได้รับการอนุญาต มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่

3.5 ผู้นิพนธ์ต้องมีจรรยาบรรณในตนเอง โดยจะต้องไม่นำบทความหรือผลงานของตนที่เคยตีพิมพ์มาแล้ว จากแหล่งอื่น มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำซ้อนอีก

3.6 ผู้นิพนธ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.7 หากผู้นิพนธ์ได้รับทราบผลหรือรับรู้ถึงผลการประเมินแล้ว ถ้าผ่านการพิจารณาโดยมีเงื่อนไขให้แก้ไข บทความ ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนต์ศักดิ์ ปัตติสินธุ์ (เลขาธิการบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอก 13 ท่าน และภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

กองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรธรศิริ	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอ็มอัมธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัณญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อุตไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร ยี่หะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูรย์ จำรัสพันธุ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิราชย์ นันขันตี	มหาวิทยาลัยนครพนม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
15. ดร.สุธีศักดิ์ ฝอยสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

อาจารย์พิษณุทิพา สุวรรณศรี

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY) ฉบับนี้ เป็นฉบับประจำปีปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2566 เนื้อหาของบทความฉบับนี้อยู่ในขอบข่ายตามระเบียบข้อกำหนดของวารสารที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยลักษณะของบทความแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือ หรือบทความปริทัศน์ ซึ่งวารสารในฉบับดังกล่าวนี้ มีผู้สนับสนุนให้ความสนใจส่งบทความเข้าสู่ระบบเพื่อขอรับการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมาก แต่บทความที่ผ่านการคัดเลือกจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) กลับกรองพิจารณาอย่างเข้มข้นและเคร่งครัด จนได้บทความที่ดีมีคุณภาพ มีเพียงจำนวน 35 บทความ เท่านั้น ได้แก่ บทความจากผู้สนับสนุนภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 30 บทความ และบทความภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 5 บทความ โดยลักษณะของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในฉบับนี้ แบ่งเป็นบทความวิจัย จำนวน 33 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 2 บทความ

สุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประจำปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2566 จะเป็นประโยชน์ที่มีคุณค่าทางวิชาการต่อชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ ตลอดจน ขอขอบท่านพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) กองบรรณาธิการทั้งภายใน-ภายนอกมหาวิทยาลัย คณะกรรมการท่านผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน และผู้สนับสนุนทุกท่าน มาด้วย โอกาสนี้ ไว้พบกันใหม่ในวารสารฯ ฉบับหน้าต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.วริธ ราชศรี

บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทความวิจัย	
ปัจจัยด้านทักษะและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักบัญชียุคดิจิทัลในภาคตะวันออก Skill and Motivation Factors Affecting the Digital Accountant's Adaptation in the Eastern Region จิรัชญา สุขเย็น ^{1*} และพรรณทิพย์ อย่างกลั่น ² Jiratchaya Sukyuen ^{1*} and Phanthip Yangklan ²	160-169
สมรรถนะและทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสำนักงาน การเงินของกองทัพบก The Competency and Skills of Accountants in the Digital Era Affect the Operational Efficiency in the Finance Department of The Royal Thai Army ยุทธพงษ์ ขาวสำอางค์ ^{1*} และพรรณทิพย์ อย่างกลั่น ² Yutthapong Kaosamang ^{1*} and Phanthip Yangklan ²	170-179
การวางระบบการบริหารการเงินและบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม Implementation of Financial and Accounting Management Systems Affecting Operational Efficiency of Personnel of the Department of Defense Finance Office of the Permanent Secretary for Defense หทัยชนก หनुกลับ ^{1*} และมัตติมา กรงเต็น ² Hathaichanok Hnuklub ^{1*} and Mattima Krongten ²	180-187
การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง Internal Control in Accordance with the COSO Framework and Risk Management Affecting the Performance of Government Personnel in the Lower North เบญญาภา วงศ์กองแก้ว ^{1*} และพรรณทิพย์ อย่างกลั่น ² Benyapha Wongkongkaew ^{1*} and Phanthip Yangklan ²	188-197

การวางระบบการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร
กรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
Implementation of Financial and Accounting Management Systems Affecting Operational
Efficiency of Personnel of the Department of Defense Finance Office
of the Permanent Secretary for Defense

หทัยชนก หนูกลับ^{1*} และมัตติมา กรงเต็น²

Hathaichanok Hnuklub^{1*} and Mattima Krongten²

¹นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹Master Student of Accounting Sripatum University

²Lecturer from the Faculty of Accounting Sripatum University

*Corresponding Author Email: Kitty_Pink2@hotmail.com

Received: 23 June 2023

Revised: 5 July 2023

Accepted: 6 July 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ที่มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นต่อการวางระบบการบริหารการเงินและบัญชีของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) โดยด้านการรับ-จ่ายเงิน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถของบุคลากร ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ด้านการตรวจสอบใบสำคัญ ด้านการบันทึกบัญชี และด้านระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน ตามลำดับ 2) ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) โดยด้านสามารถตรวจสอบได้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ตามลำดับ 3) ผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า การวางระบบการบริหารการเงินและบัญชี มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

คำสำคัญ: การเงินและบัญชี, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, บุคลากรกรมการเงินกลาโหม

Abstract

The purpose of this research is to study the effects of financial and accounting management on the operational efficiency of personnel in the Department of Defense Finance. The Office of the Permanent Secretary for Defense conducted quantitative research using a questionnaire as the research tool. The sample group consisted of personnel from the Defense Finance Department, Office of the Permanent Secretary for

Defense. The sample size was calculated using the Taro Yamane formula, with an error level of 0.05. Random sampling was used to collect the data from the questionnaire, which was then analyzed using descriptive statistics, including mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results of the research were as follows: 1) The level of opinions towards the financial and accounting management system of the Department of Defense personnel, as perceived by the Office of the Permanent Secretary for Defense, was found to be at a high level ($\bar{x} = 4.14$). Regarding the different aspects, the highest level of opinions was found in the area of receiving and paying, followed by personnel competency, technology development, voucher side accounting, and regulations and operational guidelines, respectively. The Office of the Permanent Secretary for Defense observed high opinions in these areas ($\bar{x} = 4.12$). 2) When considering the level of opinions on the operational efficiency of Defense Finance Department personnel, Office of the Permanent Secretary for Defense, it was found that all aspects were at a high level. The aspect of accuracy and completeness had the highest level of opinions, followed by completion on time, quality of work according to standards. 3) The results of the hypothesis test indicated that the implementation of financial and accounting management systems affects the efficiency of performance in terms of accuracy and completeness, completion on time, quality of work according to standards, and the cost aspect worth the work of Defense Finance Department personnel, Office of the Permanent Secretary for Defense.

Keywords: Financial and Accounting, Operational Efficiency, Defense Finance Department Personnel

บทนำ

กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางประเภทกระทรวงของไทย มีอำนาจหน้าที่ป้องกันประเทศ เพิ่มขีดความสามารถ และรักษาผลประโยชน์ของชาติ สร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศ เพื่อลดความหวาดระแวงสร้างสันติภาพ ให้มีความสำคัญในการตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของกระทรวงกลาโหม ตลอดจน ภารกิจอื่นตามที่ได้รับมอบหมายเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมกำหนดให้มีสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นครั้งแรก ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. 2476 พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ได้บัญญัติบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ไว้ในมาตรา 13 ระบุว่าสำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์งานราชการประจำทั่วไป ของกระทรวง และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด มีปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ทำให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเปรียบเสมือน เป็นหน่วยงานที่เป็นมันสมองของกระทรวงกลาโหมอย่างแท้จริง โดยทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และ แผนการดำเนินการ ที่เชื่อมโยงจากรัฐบาลไปยังหน่วยปฏิบัติรวมถึงการกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เกิดประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ของประเทศประชาชน และสังคมไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2565)

กรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานด้านการเงินและการบัญชี และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเจ้ากรมการเงินกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ทั้งนี้ ขอบเขตความ

รับผิดชอบและหน้าที่สำคัญของกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ 1) การดำเนินการเบิกจ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน และการบัญชีของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 2) ดำเนินการเรื่องเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ของข้าราชการและ ลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหม 3) ควบคุม พิจารณา ดำเนินการเกี่ยวกับเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ เงินค่าจ้าง การขอบรรจุ ข้าราชการและลูกจ้าง เงิน ค่าใช้จ่ายต่างประเทศของกระทรวงกลาโหม 4) พัฒนาระบบงานและการบริหารทางการเงิน การบัญชี ปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง เกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของกระทรวงกลาโหม 5) วิเคราะห์และพัฒนาระบบ เครื่องคอมพิวเตอร์ในงานการเงิน และการบัญชีของส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 6) พิจารณา ประสานงาน ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี และ 7) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือปลัดกระทรวงกลาโหม มอบหมาย (กรมการเงินกลาโหม, 2565)

จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ต้องยึดถือกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงโดยเคร่งครัด การ บริหารงานการเงินและบัญชีจึงเป็นงานที่ยุ่ยากซับซ้อน เนื่องจากเป็นงานที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบคำสั่งและ แนวปฏิบัติของกระทรวง โดยส่วนใหญ่ก็ยังประสบปัญหาอุปสรรคและความไม่คล่องตัวในการบริหารงานการเงินและบัญชี และ ปัญหาดังกล่าวคือผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีไม่เข้าใจในระเบียบคำสั่งแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความ ชำนาญ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีขาดการฝึกอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ รับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีนั้น ถือเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญต่อองค์กร ทั้งองค์กรภาครัฐและ เอกชน รวมถึงองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรต่างๆ เนื่องจากงานบัญชีมีหน้าที่ในการจดบันทึกทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเงิน และจัดทำ รายงานทางการเงินที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจและสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ ดังนั้น จึงสามารถ กล่าวได้ว่า นักบัญชีเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจและการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งหากการบริหารการเงินและ บัญชีดี ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีดีตามไปด้วย เพราะไม่เกิดผลกระทบหรือปัญหาในเรื่องงบประมาณ ไม่เพียงพอหรือการใช้จ่ายเงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้การบริหารการเงินและบัญชีเป็นไปตามความ ต้องการของผู้บริหาร และวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงานด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานการเงินและบัญชี ได้แก่ ความรู้ ทางด้านวิชาการด้านการเงินและบัญชี ความสามารถความเข้าใจในการใช้โปรแกรมบัญชี และความสามารถในการวิเคราะห์และ เข้าใจในงบการเงิน มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานการเงินและบัญชี (ประวีณา เงินทิพย์, 2563) นอกจากนี้ยังพบว่า การบริหารการเงินและบัญชี ด้านการรับ-จ่ายเงิน และด้านระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน (อาภาวรรณ สงวนหงส์ และเบญจพร โมกษะเวส, 2564)

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในด้านการรับ-จ่ายเงิน ด้านระเบียบและแนว ทางการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ด้านการตรวจสอบใบสำคัญ ด้านความสามารถของบุคลากร และด้านการบันทึกบัญชี โดยในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยผลการศึกษานำมา นำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการกำหนดแนวทาง วิธีการ และพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของข้าราชการ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และ เกิดประโยชน์สูงสุดมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

- 1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 273 ราย
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 162 ราย โดยการคำนวณแบบทราบบจำนวนประชากร และกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยให้สูตรในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (1973)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaires) ที่มีลักษณะเป็นแบบ Check List ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินและบัญชี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอแนะให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (ศูนย์การเรียนรู้ทางการวิจัย, 2563) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินและบัญชีของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ผลการวิจัยพบว่า ผลการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม สามารถจำแนกผลการวิจัยตามตารางที่ 1-3 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินและบัญชีของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม

ความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินและบัญชี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการรับ-จ่ายเงิน	4.24	0.65	มากที่สุด
2. ด้านระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน	4.08	0.68	มาก
3. ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี	4.12	0.69	มาก
4. ด้านการตรวจสอบใบสำคัญ	4.10	0.73	มาก
5. ด้านความสามารถของบุคลากร	4.21	0.65	มากที่สุด
6. ด้านการบันทึกบัญชี	4.08	0.69	มาก
รวม	4.14	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินและบัญชีของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า โดยภาพรวมของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการรับ-จ่ายเงิน ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถของบุคลากร ($\bar{x} = 4.21$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.12$) ด้านการตรวจสอบใบสำคัญ ($\bar{x} = 4.10$) ด้านการบันทึกบัญชี ($\bar{x} = 4.08$) และด้านระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความถูกต้องและครบถ้วน	4.16	0.68	มาก
2. ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.14	0.68	มาก
3. ด้านสามารถตรวจสอบได้	4.20	0.65	มาก
4. ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน	4.12	0.68	มาก
5. ด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน	3.95	0.79	มาก
รวม	4.12	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า โดยภาพรวมของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน คือ ด้านสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ($\bar{x} = 4.16$) ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 4.14$) ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน ($\bar{x} = 4.12$) และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ($\bar{x} = 3.95$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

สมมติฐาน	การยอมรับสมมติฐาน
1. การบริหารการเงินและบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องและครบถ้วนของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	ยอมรับสมมติฐาน
2. การบริหารการเงินและบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนดของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	ยอมรับสมมติฐาน
3. การบริหารการเงินและบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านสามารถตรวจสอบได้ของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	ยอมรับสมมติฐาน
4. การบริหารการเงินและบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	ยอมรับสมมติฐาน
5. การบริหารการเงินและบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงสรุปผลการวิเคราะห์การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม สามารถอธิบายได้ว่า การบริหารการเงินและบัญชี มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านสามารถตรวจสอบได้ ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

เพื่อศึกษาการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการวางระบบการบริหารการเงินและบัญชีของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า บุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการรับ-จ่ายเงิน ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถของบุคลากร ($\bar{x} = 4.21$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.12$) ด้านการตรวจสอบใบสำคัญ ($\bar{x} = 4.10$) ด้านการบันทึกบัญชี ($\bar{x} = 4.08$) และด้านระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.08$) ตามลำดับ และระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน คือ ด้านสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ($\bar{x} = 4.16$) ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 4.14$) ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน ($\bar{x} = 4.12$) และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ($\bar{x} = 3.95$) ตามลำดับ ตลอดจนผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า การวางระบบการบริหารการเงินและบัญชี มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ของบุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรการเงินกลาโหม สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านสามารถตรวจสอบได้ ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ของบุคลากรการเงินกลาโหม พบว่า การบริหารการเงินและบัญชี ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้งด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด ด้านสามารถตรวจสอบได้ ด้านคุณภาพของงานตามมาตรฐาน และด้านค่าใช้จ่ายคุ้มค่ากับงาน ทั้งนี้ เนื่องจาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ทำให้แหล่งจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานมีความปลอดภัยและใช้งานได้อย่างรวดเร็วรวมถึงสามารถเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วถึงสามารถสำรองข้อมูลไว้ในอนาคตได้ ซึ่งมีโอกาสสูญหายน้อยกว่าเอกสารที่เป็นกระดาษซึ่งสอดคล้องกับเมธี ไพรัชิต (2556) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายสาเหตุ ทั้งที่ส่งผลกระทบทางตรงและทางอ้อม การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว สามารถลดขั้นตอนในการทำงานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับเพ็ญพักตร์ ศรีพิทักษ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตามระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคกลาง พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีตามระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัจจัยด้านการตรวจสอบใบสำคัญ เทคโนโลยี ยังมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้งด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด อาจเป็นเพราะว่า การตรวจสอบใบสำคัญเป็นเพียงกระบวนการหนึ่งเท่านั้น หากการตรวจสอบก่อนเบิกถูกต้อง แต่การตรวจสอบภายหลังการเบิกเงินไม่ครอบคลุมหรือไม่รวดเร็ว อาจเป็นผลให้การบริหารงานด้านนี้ไม่เกิดความถูกต้องและครบถ้วนได้เช่นกัน และการตรวจสอบไม่ได้บ่งบอกว่าการบริหารจะมีประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและครบถ้วนเสมอไป ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญและความรู้ความสามารถของผู้ตรวจด้วย เช่นเดียวกันกับปัจจัยด้านการรับ-จ่ายเงิน ที่พบว่าเทคโนโลยีมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้งด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านเสร็จตามเวลาที่กำหนด และด้านสามารถตรวจสอบได้ เนื่องจาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ไม่ได้ช่วยให้งานที่ออกมาถูกต้องและครบถ้วนเสมอไป เพราะผู้ใช้งานคือผู้ที่ปฏิบัติเป็นผู้ป้อนข้อมูลทุกอย่างลงไปในระบบ ซึ่งหากผู้ปฏิบัติป้อนข้อมูลในระบบไม่ถูกต้องก็จะส่งผลให้ข้อมูลไม่ถูกต้องได้เช่นกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมภายในและส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานมีการตระหนักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การรายงานทางการเงินของหน่วยงานมีความถูกต้องเชื่อถือได้ ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรนำผลการศึกษาไปสนับสนุนให้บุคลากรงานการเงินและบัญชีสังกัดหน่วยงานอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานด้านคล้ายคลึงกัน ทราบถึงปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้นจากการบริหารการเงินและบัญชีที่ส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานลดน้อยลง

1.2 ควรนำผลการศึกษาไปสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในหน่วยงานได้ และประโยชน์ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้งานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เนื่องจากในงานวิจัยนี้ศึกษาแต่เชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสำรวจเชิงคุณภาพ เพื่อสอบถามข้อมูลเชิงลึกที่แบบสอบถามทั่วไปไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ ตลอดจนเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาตัวแปรต้นอื่น ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการประสิทธิภาพการทำงาน เช่น การปฏิบัติงานด้านการพัสดุ หรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้ทราบปัจจัยอื่น ที่ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลงเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยชิ้นนี้ สำเร็จได้ด้วยความเมตตาและกรุณาอย่างสูงจาก บุคลากรกรมการเงินกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลความรู้ ข้อคิดเห็น ตลอดจนเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมการเงินกลาโหม. (2565). *กรมการเงินกลาโหม*. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2565, จาก <https://dfd.mod.go.th/Structure/DFD-%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%87.aspx>.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- ประวีณา เงินทิพย์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานการเงินและบัญชีของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (บัญชีมหาบัณฑิต). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เพ็ญพักตร์ ศรีพิทักษ์ (2558) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตามระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคกลาง. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 10(1), 61-62.
- เมธี ไพรัชิต. (2556). การหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษา: บริษัทสุธานี จำกัด. (วิทยานิพนธ์ วท.ม.). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ศูนย์การเรียนรู้ทางการวิจัย. (2563). *เครื่องมือ & การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในชั้น*. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2565, จาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=1239.
- สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2565). *โครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม*. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2565, จาก <https://opsd.mod.go.th/recommend/Structure.aspx>.
- อาภาวรรณ สงวนหงส์ และเบญจพร โมกขะเวส. (2564). การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรงานการเงินและบัญชี สังกัดกระทรวงพาณิชย์. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 4(3), 1013-1026.